

Jongens leren in breincursus vooral hoe ze zelf huiswerk kunnen maken

Voor een onderzoek van het Centrum Brein & Leren van de Vrije Universiteit Amsterdam is op drie scholen aan jongens begeleiding gegeven op het gebied van huiswerk maken. Zo ook op onze school. Er waren twee typen, de klassieke huiswerkbegeleiding: creëren van een rustige ruimte, leerlingen een planning laten maken, het huiswerk daadwerkelijk laten uitvoeren en vervolgens controleren of het af is. En er was er de cursus 'Leer het brein kennen' waarbij de leerlingen inzicht kregen in de werking van het brein, nadachten over hun eigen gedrag en tips kregen om beter te leren. Het blijkt dat de jongens van deze laatste groep vooral weten wat ze nu zelf moeten doen om beter en efficiënter te leren.

De breincursus geeft handvatten om het eigen leerproces beter te begrijpen te sturen. Deze cursus werd in totaal door 43 leerlingen gevolgd. Bij de huiswerkbegeleiding, waar 37 jongens aan hebben deelgenomen, zijn ze afhankelijk van de omstandigheden of het huiswerk maken lukt. Onderzoeker drs. Sanne Dekker benadrukt dat beide cursussen effectief zijn, maar een ander soort oplossing bieden. Ze vergelijkt het met een fietser die onderweg naar school is gestrand vanwege een lekke band. Hoe los je dit probleem op? Bij de 'klassieke methode' wordt de fietser met de auto opgehaald en naar school gebracht. De breincursus leert ze hun band te plakken, na te denken over waar de spijkers liggen en hoe ze daar omheen kunnen fietsen.

Waarom zijn alleen jongens onderzocht? Vooral jongens hebben moeite met de zogenaamde hogere hersenfuncties: plannen, perspectief nemen, aandacht en geheugen. Het brein ontwikkelt zich door tot ruim het twintigste jaar. Bij jongens verloopt die ontwikkeling langzamer dan bij meisjes. De kranten stonden er de afgelopen maanden vol mee: 'Jongens op achterstand', 'Schooluitval jongens hoger dan meisjes', 'Jongens en meisjes gescheiden klassen?'

Is het tij te keren? Tevredenheid scoort bij beide cursussen even hoog: 65 procent. Op de vraag waarom ze dan tevreden zijn, komen verschillende antwoorden. Bij de breincursus is het vooral dat ze beter weten wat ze moeten doen om te leren. De leerlingen hebben hun aanpak veranderd. Het blijkt dat de sfeer in de cursusgroep erg belangrijk is. Er is herkenning, het is leuk en ze kunnen elkaar tips geven. Ze weten waarom het belangrijk is om goed te leren, daarnaast wordt ook tijdswinst bij het maken van huiswerk genoemd.

In de klassieke huiswerkgroep zien we een andere toelichting bij tevredenheid. Hier is vooral 'het niet thuis hoeven maken huiswerk' het grote pluspunt. De leerlingen waarderen de rustige werkomgeving en zeggen soms ook dat het plannen nu wat beter gaat.

Ook ouders is gevraagd naar mate van tevredenheid. Ouders van de breincursus scoren hoger. Ze geven aan dat ze een verandering in aanpak zien bij het huiswerk maken en dat hun kinderen informatie uit de cursus ook gebruiken op andere vlakken.

Het onderzoek van Dekker resulteert in een proefschrift. De uitgewerkte resultaten bieden mooie bouwstenen voor een follow up. Het is een voorbeeld van een nieuwe aanpak op school, waarin kennis uit de wetenschap is vertaald naar de praktijk. De feedback uit de praktijk wordt terug gekoppeld naar de wetenschap om zo weer goede, nieuwe onderzoeksvragen te stellen die voor onderwijsinnovatie kunnen worden gebruikt. Dit is ook wat prof. Jelle Jolles, directeur van het Centrum Brein & Leren, beoogt: een brug slaan tussen neurowetenschap en het voortgezet onderwijs.

De breincursus op zichzelf is (nog) niet aan te vragen; de feedback uit de praktijk wordt verwerkt en er wordt gewerkt aan een wetenschappelijke publicatie over dit onderwerp. Bent u geïnteresseerd in dit onderzoek, stuur dan een mailtje met uw gegevens naar: brein.fpp@vu.nl t.a.v. Afke Kostelijk - Blanksma. U wordt dan op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Kijk voor meer informatie ook op: www.learn.vu.nl